NOV 9 1918

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всї листи, моні-ордери і чеки треба висилувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., четвер, 7-го падолиста 1918. Ч. 133. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Thursday, November 7, 1918. No. 133.

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСКА ЗАНЯЛИ ЛЬВІВ І ПЕРЕМИШЛЬ.

Адміністрація східної Галичини в руках Української Народної Ради.

АМСТЕРДАМ, 4 падолиста. - Варшавські часописи доносять, що між польськими і галицько-українськими війсками прийшло до ворожнечі. Сї останні, маючи поміч від німецьких і австрійських полків, заняли дня 1. падолиста ЛЬВІВ, столицю Галичини. -- ПЕРЕМИШЛЬ також в руках Українців.

Австрійська армія під командою ґенерала Гавза, в рядах котрої находить ся також архикнязь Вільгельм, посуває ся в напрямі Рави Руської і Замостя.

Телеграма зі Львова, яка надійшла дорогою через Відень, доносить, що узброєні українські сили обсадили львівські державні будинки, взяли в посїдане зелізниці, телеграфи і телефони та розоружили жовнірів инших народностий.

Українська Народна Рада, як се доносить дальше телеграма, переймила у свої руки адміністрацію східної Галичини.

(Телеграма з минувшого тижня доносила, що ґенерал Скоропадський, гетьман України, зібрав велику силу українських і німецько-австрійських війск на границї Холмщини з тим наміром, щоби обсадити Холмщину, скоро лише австро-німецькі війска опорожнять російську Польщу).

СПРАВА МИРА.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

АЛЇЯНТИ ГОДЯТЬ СЯ НА РОЗЕМ ОРУЖА З НІМЕЧЧИНОЮ.

Услівя розему подасть ґен. Фош представникам німецького правительства.

ВАШІНҐТОН, 5. падолиста. — **Ґен. Фош зіставуповажнений Злученими Державами і алїянтами приймити представників німецького правительства і подати їм до відома услівя розему оружа.**

Про се повідомлено німецьке правительство в нотї, переданій нинї секретарем Ленсінґом через швайцарського посла.

В нотї сказано, що правительства алїянтів заявили свою готовість заключити мир з німецьким правительством на услівях, проголошених президентом Вілсоном у його січневій промові в конґресї, і на принципах, проголошених в його пізнїйших промовах.

Однак алїянти застерігають собі повну свободу діланя, коли на мировій конференції прийдеть ся обговорювати справу свободи на мори.

Дальше сказано, що справу відбудованя занятих територій правительства алїянтів розуміють так, що Німеччина мае заплатити відшкодоване за всї шкоди, заподіяні цивільному населеню і їх маеткам нападами Німеччини „на суші, мори і у воздусї".

УСЛІВЯ РОЗЕМУ ОРУЖА, ПРИНЯТІ АВСТРІЄЮ.

УСЛІВЯ ДЛЯ АРМІЇ.

1. Безпроволочно застановити воєнні операції на суші, мори і у воздусї.
2. Цілковито здемобілїзувати всї австро-угорські війска на фронтї від Адрійського моря до Швайцарії. Половина австрійського оружа мае бути віддана алїянтам.
3. Опорожнити всї територїї, заняті Австро-Угорщиною від початку війни. Всї військові і зелїзничі матеріяли та уголь в тих територіях мають бути передані алїянтам. Неприятельські війска не сьміють нищити анї палити анї переводити реквізиций в тих територіях.
4. Алїянти мають одержати право свобідного руху на всїх зелїзницях і водах в Австро-Угорщинї і уживати конечні средства комунїкаційні.
5. Всї німецькі війска мають в протягу 15 днів опорожнити не лише італійський і балканський фронт, але також цїлу австро-угорську територію.
6. Адмінїстрація опорожнених територий Австро-Угорщини мае бути повірена місцевим властям під контролею війск алїянтів і їх союзників.
7. Безпроволочне відосланє без взаїмного зобовязаня всїх полонених і інтернованих горожан алїянтів, яких забрано з їх домів в занятих територіях.

УСЛІВЯ ДЛЯ ФЛЬОТИ.

1. Безпроволочно заперестати всякі воєнні кроки на мори з поданем точних інформацій про положенє і рухи всїх австро-угорських кораблїв.
2. Передати алїянтам і Злученим Державам 15 австро-угорських підводних лодок і всїх німецьких, які находять ся тепер або які пізнїйше опинили би ся на територіяльних водах Австро-Угорщини.
3. Віддати алїянтам і Злученим Державам 34 воєнних кораблїв.
4. Свобода пароплавби для всїх воєнних і торговельних кораблїв алїянтів і їх союзників на Адрійськім мори і на Дунаю і його доплпвах. Алїянти і Злучені Держави мають право обсадити або розоружити всї кріпости.
5. Услівя бльокади, назначені алїянтами і їх союзниками, мають позістати не змінені і всї австро-угорські торговельні кораблї, пійманї на мори, можуть бути забрані.
6. Всї лїтаки мають бути згромаджені в місцях, призначених алїянтами і Злученими Державами.
7. Опорожнене цїлого італійського побережа і всїх пристаний, занятих Австро-Угорщиною поза межами своєї держави.
8. Обсаджене алїянтами і Злученими Державами кріпостий на суші і на побережу.
9. Всї торговельні кораблї, які були в посїданю Австро-Угорщини, а які належали до алїянтів або їх союзників, мають бути звернені.
10. Не вільно нищити кораблїв анї матеріялів перед опорожненем, переданем або відданем.
11. Всї полонені моряки воєнної або торговельної фльоти алїянтів і їх союзників, які находять ся в Австро-Угорщинї, мають бути відослані домів, без зобовязаня щодо взаїмности.

В ІТАЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

НАСТУП ІТАЛІЙЦІВ СКІНЧИВ СЯ.

Італійці полонили 300.000 Австрійців і здобули 5.000 гармат.

РИМ, 5. падолиста. — **Поверх 300.000 полонених і неменьше ніж 5.000 гармат взяли Італійці і їх союзники у великім наступі, який скінчив ся роземом оружа,** як се доносять урядові звіти.

Італійці заняли Зару і Скутарі.

РИМ, 5. падолиста. — Італійська передна сторожа обсадила місто Скутарі, в Альбанії, як се доносить урядовий звіт.

Одержано також вістку, що італійські війска висїли в Зарі, столицї Дальматії.

Тріест під зарядом італійсько-словінського комітету.

АМСТЕРДАМ, 4. падолиста. — Занятє Тріесту війсками алїянтів відбуло ся на просьбу комітету публичної безпеки. Тріестови грозила небезпека зі сторони утікаючих війск, які у великім числї прибували туди з фронту.

Намісник, шеф поліції і инші австрійські власти опустили Тріест в четвер, передавши адміністрацію міста в руки комітету публичної безпеки, в склад котрого входять представники італійських і словінських партій.

В четвер відбули ся в Тріестї численні демонстрації, уладжені Італійцями і соціялістами. Зі всїх державних будинків усунено цїсарські вивіски.

———o———

В АВСТРО-УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

АВСТРІЙСЬКИЙ ЦІСАР РІШИВ СЯ УСТУПИТИ.

Діти цїсаря вивезено зі замку в Ґеделе.

БАЗИЛЄЯ (Швайцарія), 4. падолиста. — **АВСТРІЙСЬКИЙ ЦІСАР КАРЛО РІШИВ УСТУПИТИ З ПРЕСТОЛА. Цїсар має намір виїхати на сталий побут до Швайцарії.**

Таку заяву мав зробити цїсар, як се доносять німецькі часописи, в суботу на конференції членів нового австрійського правительства і головних провідників австро-угорської монархії.

Пятеро дітий цїсаря Карла опустило двома автомобілями замок в Ґеделє (коло Будапешту) і доси не було про них жадної чутки, як се доносить телеґрама з Будапешту.

Австро-німецьке правительство признало розем.

АМСТЕРДАМ, 5. падолиста. — Німецько-австрійська державна рада признала, як се доносить телеґрама з Відня, проголошене розему оружа з Італїєю і заявила, що заховає надальше льояльність супроти німецької держави. Вона порішила вести мирові переговори в тїснім порозуміню з Німеччиною.

Цїсар Карло не підписав розему оружа.

КОПЕНГАҐЕН, 5. падолиста. — Цїсар Карло, вважаючи услівя розему оружа, предложені алїянтами, за острі і приносячі нечесть, заявив, що їх не підпише, як се доносить телеґрама з Відня до „Берлїнер Таґебляту".

Цїсар заявив дальше, що він не бажає більше виконувати свою власть в характері головного команданта армії. Принятє услівий розему підписав остаточно ґен. Арц, шеф головного штабу.

Цїсар Карло передав власть головного команданта в руки ґен. Кевеша.

АМСТЕРДАМ, 5. падолиста. — Австрійський цїсар Карло передав головну команду над австро-угорською армією ґен. Кевешови дня 2. падолиста, як се доносить телеґрама з Відня.

Др. Фрідріх Адлер випущений на волю.

АМСТЕРДАМ, 4. падолиста. — Д-ра Фрідріха Адлера, який дня 21. жовтня 1916 р. застрілив австрійського премієра, гр. Штірка, увільнено з вязницї, як се доносять віденські телеґрами.

———o———

Хорватський сойм жадає злуки Хорватії з австрійським королївством.

КОПЕНГАҐЕН, 4. падолиста. — Телеґрама „Зединеної преси" з Берна доносить, що хорватський сойм в Загребі ухвалив одноголосно резолюцію, жадаючи привернення австрійського королївства і юнії Хорватії, Словенії і Дальматії з незавнсимою Австрією.

ЗАГАЛЬНЕ ГОЛОСОВАНЄ МАЄ РІШИТИ ПРО ФОРМУ ДЕРЖАВНОГО УСТРОЮ УГОРЩИНИ.

Женщинам признано право ґолосованя.

ЛОНДОН, 4. падолиста. — **Населенє Угорщини порішить за місяць при помочи загального голосованя справу монархії або републики,** як се доносить нинїшна телеграма з Копенгаґен.

При голосованю женщини будуть мати рівне право виборче з мущинами.

Мадяри здержали довіз поживи до Німеччини.

ЖЕНЕВА, — 4. падолиста. — Мадяри проголосили бльокаду поживи до Німеччини, щоби в сей спосіб прискорити мир, як се доносять нинїшні телеґрами.

Всю комунїкацію зелїзничу і пароплавбу до Німеччини здержано. „Національ Тіденде" доносить, що через бльокаду здержано вивіз 20.000 тон поживи і велику скількість нафти, а також унеможливлено поворот двом німецьким дивізіям.

Телеґрама з Відня доносить, що в Люблянї розоружено німецьких жовнірів і моряків, які переїздили через місто.

ЦЮРІХ, 4. падолиста. — Берлїн вніс протест проти задержаня угорським правительством поживи і льокомотив з України і грозить репресією, коли дві німецькі дивізії з Балкану не одержать безпечного переїзду до Німеччини. Обі сї дивізії зістали правдоподібно вже розоружені, як се доносять одержані тут нинї вісти.

Чеські війска заняли німецькі міста.

АМСТЕРДАМ, 4. падолиста. — Чеський народний комітет розоружує при помочи чеських війск німецько-австрійські і угорські війска в чеських містах в Чехії і Моравії, як се доносить телеґрама з Праги до Берлїна. Чехи обсадили богато міст німецьких.

Німецько-австрійські і чеські полки в околиці Ляйтмеріц (34 миль на північ від Праги) і Ляйпа (41 миль на північний схід від Праги) машируютьпроти себе, як се доносить телеґрама з Відня до Берлїна.

Чехи арештували ґен. Кестранка.

АМСТЕРДАМ, 4 падолиста. — Чеськко-словацька народна рада увязнила ґен. Кестранка, команданта Праги, який при помочи угорських війск хотів зробити замах на раду. Увязнено також двох офіцирів, які належали до його штабу. Замах не удав ся, бо угорські війска не послухали приказу ґенерала і побратали ся з Чехами.

Німеччина признає чесько-словацьку державу.

АМСТЕРДАМ, 4. падолиста. — Телеґрама з Праги доносить, що німецький ґенеральний консуль був на авдієнції у провідників чесько-словацького народного комітету і заявив їм, що Німеччина признала независимість чесько-словацької держави.

Він заявив дальше, що Німеччина є рада як найскорше повитати чесько-словацького посла в Берлїнї.

Большевики годять ся на поворот чесько-словацьких війск.

АМСТЕРДАМ, 4. падолиста. — Російський большевицький міністер заграничних справ, Чічерін, відніс ся телеґрафічно до провізоричного чесько-словацького правительства в Празї, заявляючи, що російське правительство згодить ся на поворот чесько- словацьких війск з Росії, коли вони зложать оружє, як се доносить „Вінер Журналь".

Представник Чехо-Словаків на конференції алїянтів.

ПАРИЖ, 5. падолиста. — Правительство Чехо-Словаків має свого представника на конференції алїянтів у Версалю. Делеґатом є Бенеш.

НА ЛИТВІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Литовці мають надію на Лїбаву.

БЕРНО, 4. падолиста. — Пресова аґенція з Льозен доносить, що президент Вілсон приобіцяв Литовцям, що вони дістануть пристань Лїбаву і Мемель над Балтійським морем.

Також сказано, що Литва буде проголошена незавмсимою державою, заки ще розпічнуть ся мирові переговори.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ В ДОРОЗІ ДО ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ.

АМСТЕРДАМ, 4. падолиста. — **УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ВИХАЛА СЬОГО ТИЖНЯ ДО ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ, як се доносить телеграма з Києва до берлїнської „Фосіше Цайтунґ". Цїлию делеґації є представити американській публиці національне і міжнародне становище України і вияснити всякі суперечности.**

На чолї делеґації стоїть **Іван Коростовець,** бувший російський посол в Пекінї (Хіни). В склад делеґації входять: **Дмитро Антонович,** бувший міністер маринарки і **Гасенко,** бувший мировий делеґат на мировій конференції в Берестю Литовськім та бувший посол України в Швайцарії.

СПРАВА ПОЛЬЩІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

БОЛЬШЕВИЗМ В ПОЛЬЩІ ЗМАГАЄТЬ СЯ.

„Червоний терор" поширив ся по цїлій Білоруси.

ЦЮРІХ, 3. падолиста. — Краківська преса доносить, що більшість Поляків домагаєть ся републики з Іґнацом Падеревским яко президентом та **що всї верстви є сильно затрівожені з причини зросту большевицького руху в Польщі. Аґенти, вислані туди Ленїном, розкидають богато гроший, щоби підбурити селян до революції, кажучи їм, що польське народне правительство, яке недавно зістало утворене у Варшаві, має намір привернути панщину.**

Селяни (?) і шляхтичі з Білоруси віднесли ся до Варшави з горячою просьбою о поміч проти большевиків, які захопили у свої руки всю територію, закопуючи людий в землю живцем, відтинаючи носи і уха жінкам та дітям і мордуючи всїх мешканців незоружених сїл.

Сотки збігців прибули до Польщі, полишаючи все за собою, щоби лише виратувати ся перед большевиками. Червоні сторожі допускають ся страшнїйшого насильства ніж якась азійська орда.

Варшавське правительство рекрутує армію до боротьби проти большевиків. „Пяст" орґан галицької „партії людової", доносить, що большевицькі аґітатори рекрутують ся головно зпоміж Жидів.

(Як се доносили давнїйші телеграми, недавно німецькі війска опорожнили Білорусь. Сейчас по їх уступленю, поширив ся на цїлій Білоруси большевизм, а зглядно повстанє селян проти польської шляхти і бюрократії. Як звісно, на Білоруси в руках польської шляхти находили ся не лише майже всї земельні маєтки, але й всї уряди, через що польщенє білоруських міст поступало скорим ходом наперед. Пановане польської шляхти на Білоруси було подібне до її пановання у східній Галичинї).

Поляки переймили власть в Кракові.

ВАШІНҐТОН, 5. падолиста. — Польські власти переймили у свої руки контролю над справами Галичини (хиба західної Галичини. — Ред.) серед дикої радости населеня, як се доносить швайцарське посольство.

Телеґрама доносить дальше:

„В Кракові усунено зі всїх будинків австрійські вивіски і увязнено австрійських офіцирів. Також увязнено Поляків, які яко офіцири служили в австрійській армії. Польських рядових жовнірів влучено до польських відділів".

Представники працюючих кляс в польськім правительстві.

АМСТЕРДАМ, 5. падолиста. — Телеґрама з Варшави доносить, що всї члени польського кабінету підписали манїфест, заявляючи, що утворено народне правительство, **якого більшість складаєть ся з представників працюючих кляс.** Народне правительство обіймає необмежену власть, яку задержить аж до скликаня законодатного тїла.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Большевики бажають порозуміня з алїянтами.

ЛОНДОН, 5. падолиста. — **Большевицьке правительство в Росії,** як се доносить телеграма з Петрограду, **передало послам невтральних держав ноту до переданя її алїянтам, заявляючи бажанє розпочатя мирових переговорів в цїли покінченя ворожнечі між алїянтами і правительством большевиків.**

(Продовжене на стор. 5-ій).

"SVOBODA" (LIBERTY)

the Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized, July 31. 1918.

SUBSCRIPTION:		ПЕРЕДПЛАТА:	
United States:		в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25
Single copy 3 cents.		Поодиноке число 3 центи.	

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висиланю замовленя належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошеня поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ПО 577 ЛІТАХ НЕВОЛІ.

Телеґрама з Амстердаму, в Голяндії, під датою 4. с. м. принесла вістку, що **українські війска побили у східній Галичині війска польські**; здобули Львів і Перемишль і заняли зелізниці, телеґрафи і телефони в цілім нашім краю. **Опісля Українська Народна Рада у Львові проголосила, що обіймає управу над цілою східною Галичиною.**

В той спосіб східна Галичина (властиво, ціла Галичина, бо так звана „західна Галичина" зі столицею Краковом, в дійсности називаєть ся „великим князївством Краківським) **стала вже свобідною; перейшла вже під управу правного господаря — українського народу.**

577 літ була Галичина в польсько-шляхотській тяжкій неволї. Скільки наш нарід в Галичині натерпів ся; скільки перейшов горя і боротьби; яку руїну перебув, а все тяжко було добитись волї, все ще здавалось, що непереможна польська шляхта і її служба вшехпольська дальше буде господарити нашим краєм та держати його у своїх вікових оковах.

Ще недавно, перед самою війною, польська шляхта разом з вшехполяками ухвалила собі в галицькім соймі „виборчу реформу", після якої українському народови признано тільки четверту часть голосів в законодатнім тілі краю. Галичина мала остатись польською. Звісний польський шляхтич Давид Абрагамович заявив був, що поки ще є дах сойму над головами польської шляхти, поти вона безпечна і певна свого пановання в Галичині.

Опісля як в 1914 році царські війска заняли були Львів і Микола Романів назначив був ґрафа Бобрінського „ґубернатором Галичини", сей в столиці галицької України проголосив був, що се московський край, та що все там буде московське.

Відтак, коли австрійські війска відбили зруйновану Галичину, покійний цісар Франц Йосиф ще перед самою смертию обіцяв був разом з німецьким кайзером в проклямації з дня 5. падолиста 1916 що з Галичини буде утворена друга Польща.

Прийшла російська революція; український нарід зорґанізував київську українську народну републику і в часі мирових переговорів з осередними державами українська делеґація домагала ся освободженя Галичини і української Буковини з австрійсько-польської неволї. Тоді австрійське правительство поробило було свої славетні „обіцянки", але вони остались обіцянками на папери. Польська шляхта дальше панувала над Галичиною.

Аж американські, французькі, анґлійські й італійські війска побили центральні держави та розбили стару державу Габсбурґів, — аж тоді прийшла черга також і на освободженє нашої Галичини.

Українські війска увійшли до Галичини і заняли її та віддали народови.

Нема сумніву, що весь український нарід в цілій Галичині, хоч яка вона тепер знищена і зруйнована, привитав освободженє з небувалим запалом та одушевленем. Нині певно в кождім селї є вже комітети самооборони і цілий нарід повстане, як би Польща ще раз хотіла вернутись на нашу землю та наложити на неї своє вікове ярмо. Український нарід в Галичині і Буковині, котрий так довго і так тяжко боров ся проти польської неволї, не випустить уже своїх здобутків із рук. Він зуміє вже боронити окровавлену волю окровавленої Галичини. Нині і жінки і діти станули би до бою, коли би Польща хотіла знова наїхати на їх Галичину.

Тепер управа Галичини в руках Української Народної Ради у Львові. Її цілию є передівсім боронити краю; дбати про злуку з Галичиною північної Буковини та угорської України, а відтак злучити сї землї з українською републикою, та пильнувати, аби міжнародна мирова конференція затвердила злуку українських земель в одну народну републику.

Однак окрім тих важних і пильних заходів львівська Українська Народна Рада мусить готовитись також до **внутрішного перестрою краю.** Як звісно, ціла управа краю була чужа, польська; шкільництво було майже скрізь польське (по селах було або польське або на-пів польське), а найважнійше — се те, що **половина землї українського народу в Галичині і всї ліси були в руках польської шляхти.** Се було головною причиною славнозвісної галицької нужди та надмірної еміґрації в далекі чужі краї. Отже коли львівська Українська Народна Рада скличе українські установчі збори Галичини для постанов у внутрішних справах краю, то головною річию їх буде — **віддати народови землю,** від віків загарбану польською **шляхтою.** Се головно причинить ся до економічного піддвигненя Галичини, а коли вона злучить ся з київською републикою, то вона дасть їй могучу поміч і тоді вона скоро зможе вигоїтись з тої руїни, яку зготовила їй польська шляхта і теперішна довга війна.

Витаємо свободу нашого старого краю і желаємо цілому українському народови Галичини як найскорше серед мира забезпечити для свого краю повну свободу та злучити його, разом з нашими буковинськими і угорськими землями, — з київською українською народною републикою.

CONSEIL NATIONAL UKRAINIEN
DE FRANCE

Paris, le 5 Octobre 1918.

АПЕЛЬ УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

(Маніфест, виданий У. Н. Радою у Франції до аліянтських народів дня 5. жовтня 1918).

Представники поневолених Українців подивляють і витають радісно величні побіди французької армії і її аліянтів. Вони бачать в них запоруку добробуту свого народу і краю та свободи цілого сьвіта.

Австрійсько-німецьке ярмо, наложене тепер на Україну, могло знищити всї здобутки російської революції. Але, завдяки блискучим побідам аліянтів та демократичним засадам, які вони проголосили, наш край, а також ціла Росія в короткім часї будуть свобідні.

Одначе війна ще не скінчена. Австро-Німці ще є в нашім краю, на Україні. Вони сподівають ся укріпити там свій переможний вплив і використовувати наші скарби. Українці не хотять бути погноєм для німецької культури. Їх інтереси є у сильній єдности з інтересами аліянтів.

З уваги на се Українська Національна Рада у Франції вважає своїм обовязком звернути увагу Французів з політичних кругів на нові вигляди, які дає їм мир заключений з Болгарією.

Ми не хочемо предсказувати подій, але се певна річ, що Болгарія є тепер ключем до ріжних східних питань. Війска аліянтів вже увійшли до Болгарії, а коли би було треба, займуть край. Се дасть їм доступ до Чорного моря і до Румунії. В сей спосіб будуть привернені зносини між Заходом і Україною, які доси були перервані.

Прийде день (а він вже певно недалекий), коли аліянти поглянуть на степи України, а тоді треба, щоби населенє України зрозуміло цїли і жертви, які аліянти зробили, так добре, як се розуміємо ми, що живемо межи вами. Війска аліянтів були би приняті цїлим українським народом яко довго і нетерпеливо вижидані освободителї.

Ми ще пригадуємо собі зовсім добре, з яким недовірєм і ворожнечею глядїли українські селяни в марті сього року, як переходили німецькі полки. Німецька преса пояснювала сей виступ яко „знеохоту народу, перемученого страхітєм революції". Але загальнє повстанє селянства показало, що се поясненє неправдиве.

Однак не слїд забувати, що Німці в часї своєї війскової окупації і диктатури мали час завдати великий удар для аліянтів серед настрою на Україні. Длятого ми мусимо бути готові на всякий випадок.

Кермуючись великою і щирою прихильностию для спільної справи аліянтів, яка є рівночасно і нашою справою, ми вважаємо за потрібне вказати на ріжниці у способах, яких уживали на Україні центральні держави і яких уживати-муть аліянти.

Поява Австро-Німців на Україні значила: насилє, вимушенє, грабіж, конфіскати. Зноваж аліянти хотять тільки помогти Росії.

Тому треба українському населеню помогти і доставити йому річий, яких воно дуже потребує. Се найліпший спосіб для удержаня прихильности мас.

З другої сторони, згідно із заявами осіб, які вертають ся з Росії, все, що друкуєть ся у Швайцарії, є звісне на Україні. На нашу гадку, є пересадою говорити, що більшість селян се неграмотні, і тому не було би трудно, ділаючи з Льозанни або Солуня яко підстави, приготовити публичну опінію на Україні.

Крім того є ще й инший спосіб, якого можна ужити, а який може бути корисний в часї війни і мира.

У Франції є тепер кілька тисяч українських жовнірів, які з власної спонуки домагають ся, аби їм дати нагоду пійти з оружем в руках проти наїзника на їх рідний край.

Ось кілька виїмків з листів, які ми одержали від своїх земляків у Франції. Не можучи подавати їх в цілости, ми обмежуємось тільки до виїмків:

Моє серце повне любови для України. Воно багне іти на поклик боронити наш нарід. Україна злита кровю вікового ворога Німця. Числїть на нас вірних і чесних синів України.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Я готовий дати своє житє (пійти через воду й огонь) в обороні нашої Матери України. Тут є много Українців, котрі готові станути з оружем в руці в обороні свого рідного краю.

— — — — — — — — — — — — — — — —

В нашій групі на 95 жовнірів є 56 Українців і я гадаю, що серед них будуть добровольці.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Я український жовнїр; утїк з Німеччини і моїм найтяжшим ворогом є Німець.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Боронити свій край — се найважнійша річ. Геть з Німцями і з Австріяками! Ми мусимо ужити всяких способів, щоби прогнати їх з нашого краю. Я надію ся і прошу, щоб Ви мене туди післали.

Загальним бажанєм (серед українських жовнїрів) є, щоби післати їх на Україну або бодай на її границі воювати проти Австро-Німців. Кількасот зпоміж тих щирих людий служило би серед своїх братів для пояснюваня і голошеня демократичних кличів, проголошених аліянтами. Вони могли би скріпити у своїм краю ворожнечу проти брутальних способів Німців та зорґанізувати спротив народу. Відділ кількох тисяч сих українських жовнїрів міг би бути зачатком будучої армії.

Не треба забувати, що в Америці є півтора міліона наших земляків та що представники Української Ради в Америці і Українського Народного Союза в Злучених Державах дня 30. вересня с. р. запевнили Українську Національну Раду у Франції про свою згоду з тою орґанізацією і свою солїдарність з аліянтами.

Українська Національна Рада у Франції (в порозуміню з Українським Національним Комітетом в Італії) є сьвято переконана, що всї ті славні побіди дадуть Французам і їх аліянтам свободу ділати скоро для приготованя їх проєктів та для запевненя їх здійсненя. Бо провідники всїх аліянтських народів вважають своїм сьвятим обовязком скінчити сьвітову війну як найскорше побідою права і справедливости.

ПІДПИСАНО В ІМЕНИ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ У ФРАНЦІЇ:

Савченко, голова Ради; **Якимчук,** ґенеральний секретар.

Париж, дня 5. жовтня 1918.

В СПРАВІ ПРОВОКАЦІЙНОЇ КЛЕВЕТИ „НАРОДНОЇ ВОЛЇ" НА УКРАЇНСЬКУ РАДУ В АМЕРИЦІ.

Часопись „Народна Воля" із Скрентону, Па., помістила в 116. числї, з 1. жовтня 1918, вступну статю п. з. **„Претенсії узурпаторів"**, в якій один уступ звучав так:

Української Ради таксамо ніхто з Українців не закладав. Хто її зорґанізував? Висланець австрійського правительства, др. Семен Демидчук. Чому? Бо австрійського консуля в Ню Йорку, польського шляхтича Розвадовського, колола в бік діяльність Федерації Українців. **На розказ консуля Демидчук скликав кількох індивідуїв, яким потрібна була ласка австрійського правительства, а ті зійшли ся тишком і оголосили: Ми є Українська Рада, ми репрезентуємо український народ в Америці.**

На се відповіла часопись „Свобода", орґан Українського Народного Союза, котрий належить до Української Ради в Америці, статею п. з. **„Нечесний спосіб боротьби"** (121. ч. з 10. жовтня с. р.), в якій назвала се нечуване обжалуванє брехнею, клеветою і доносом, на що дальше „Народна Воля" відповіла повторенєм свого обжалуваня, покликуючись тільки на свої лайки з кінця 1916 і початку 1917 року. Опісля „Свобода" зажадала публично в 125-тім числї з 19. жовтня с. р. в статї п. з. **„Де докази, пане Стечишин?"** аби „Народна Воля" подала докази на своє тяжке обжалуванє, яке кинула на Українську Раду в Америці, що одначе осталось також без успіху. „Народна Воля" дальше повторила тільки свої лайки в 127-мім числї з 26. жовтня с. р. в статї п. з. **„Богомільна грішниця"**, а на заповідь судового доходженя сказала в сїй статї так:

Говорячи правду, для американських Українців не було-б нічого кориснїйшого, як щоби родовід Української Ради розслїдили вже раз та вияснили державні власти, аби не було в сїй справі вже більше ніяких сумнївів.

Та се є якраз те, на що Українська Рада ніколи добровільно не пристане.

Вершком безличної провокації і клевет часописи „Народна Воля" є її статя в 129. числї з 31. жовтня с. р. п. з. „Загадка розвязана", в якій вона, використовуючи несправджену новинку з других ґазет, зовсім безосновно закинула членам Виділу Української Ради в Америці, п.п. Д. Капітулї і А. Шаршоневи, що вони сидять під ключем, обвинені за політичне перекупство з боку австрійського правительства.

Провокаційне обвинуваченє Української Ради в Америці „Народною Волею" в згаданій на початку статї в 116. числї з 1. жовтня с. р. було одною з причин, що Управа Української Ради в Америці скликала повне засїданє Головного Виділу на день 29. жовтня с. р. до Ню Йорку.

На тім засїданю Управа віддала членам Головного Виділу Української Ради в Америці справу згаданого провокаційного обжалуваня „Народної Волї" до дискусії і до порішеня.

По довшій дискусії всї члени ухвалили однодушно й одноголосно, аби Управа Української Ради звернулась до уряду Українського Робітничого Союза письмом, щоби її орґан „Народна Воля" дав докази на своє обжалуванє, кинене на Українську Раду в Америці, в 116 числї з 1. жовтня 1918, або згодив ся на відкликанє обжалуваня, найдальше до 15. падолиста 1918 р.; в противнім случаю щоби Управа Української Ради в Америці віддала справу на судову дорогу.

Згідно з тою постановою висилаєть ся до уряду Українського Робітничого Союза в Скрентоні, Па., відповідне письмо.

Управа Української Ради вважає своїм обовязком повідомити про се український загал через часописи, які стоять з нею у звязи, і заявляє, що коли „Народна Воля" не подасть доказів на своє обжалуванє або не згодить ся на відклик обжалуваня до 15. с. м., то Управа буде змушена сейчас віддати справу судовим властям.

Ню Йорк, дня 1. падолиста 1918 р.

ЗА УПРАВУ УКРАЇНСЬКОЇ РАДИ В АМЕРИЦІ:

Семен Ядловський, предсїдатель;
Григорій Заячківський, секретар.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД.

Його демократія; його віра в Америку; українські оселї в Америці; його любов до музики і драми.

(Комунікат Комісії Публичного Інформованя, Вашінґтон, Д. К. — Служба Заграничного Інформованя).

Російські Українці се народ многих противенств. Живуть в богатій країні, однак самі є убогі. Фізично сильні і здорові, але смертність серед них досить висока. Обдарені артистичними здібностями, однак часто неграмотні. Вірять дуже сильно в народнє правлїнє, однак ще донедавна не мали жадного представництва в російським парляменті. Мають богату, своєрідну літературу, але російське правительство заборонило уживати української мови навіть в елементарних школах. Добрі хлїбороби й огородники, але не мають землї, яку могли би управляти. Перед війною Україна продукувала половину всьо зелїза і угля в Росії, але все те було власностию заграничного капіталу.

Причини тих суперечностий не тяжко знайти. Україна підлягала російському царству ще від часів великого повстаня українських козаків в 1654 р. та від часів слїдуючого опісля подїлу Польщі. А від около двох місяців після Берестейського договору над нею стали панувати німецькі ґенерали. Через се Українці добре знають, що є неволя.

Довірє Українців до Америки.

Українці були першими із Славян в сїй країні, що віднесли ся до Америки, як до великого приятеля поневолених і залежних народів Европи. Вже в 1915 р. вони посилали відозви до президента Вілсона і до американської преси в справі не лиш України, але й Польщі, Чехії, Сербії та инших поневолених народів. Се була природна річ зі сторони Українців звертати ся з довірєм до сеї країни, бо вдачею вони є абсолютні антимонархісти і демократи. Їх традиції і ціла їх історія зробили з них один з найбільше демократичних народів східної Европи. Вони перші зпоміж Славян збунтували ся проти панщини і стали змагати до републиканських інституцій.

Аж до 1917 р. американський народ навіть з імени не знав Українців, хоч їх є 30,000.000 в Росії. Около 5,000.000 їх земляків (Русинів) жили під панованєм Габсбурґів. З того числа більше ніж 4,000.000 жиє у східній Галичині, 300.000 на Буковині, а около пів міліона в північній Угорщині. Австрійська конституція обіцяла Русинам свободу і рівність перед законом, але здебільшого се була пуста обіцянка. Навчанє в школах було в більшій части звернене на їх винародовленє. Їх місцева адміністрація була в руках малої і могучої касти, яка старала ся, щоби як найменьше Русинів брало участь у виборах і не допускала їх до завідуваня своїми власними справами. З причини далекосяглої системи виборчого підкупства та шахрайств 50 процент населеня не змогло дістати більше як 10 процент місць у краєвім соймі. Австрійські урядники поводили ся з Русинами, начеб се були які чужоземні зайди. І з тих то причин Українці бажають розбитя австроугорської монархії та зорґанізованя свого свобідного народу під своїм власним правлїнєм.

Іміґрація до Злуч. Держав.

Гнїт в Европі вигнав богато Українців і Русинів до сего краю. Кажуть, що в Злучених Державах є около пів міліона Українців, але точне число годї знати, бо богато з тих, що приїздили з Австрії, в давнійших часах ідентифіковано з Поляками, тоді як тих, що приїздили з Росії, записувано за Росіян. Та вони сильно ріжнять ся від тих обох своїх славянських сусїдів і творять окрему народність під зглядом мови, характеру і політичних змагань.

Найбільші українські кольонії в Америці є в Бостонї, Гартфорд, Конн., Ню Йорк, Філядельфії, Пітсбурґу, в майнерських містах Пенсильванії, в Бофало, Клївленд, Дітройт, Шікаґо і Мінеаполіс. Одна їх кольонія є в місті Україна, Норт Дакота. Великі оселї находять ся в північно-західній Канаді, де вони задержали у великій мірі свою власну культуру і звичаї, та мають доволї доброї фармерської землї, щоби на ній вправляти свої рільничі спосібности.

В Злучених Державах Українці є звичайно простими робітниками, майнерами, фабричними робітниками і ремісниками. Всї вони є дуже охочі до науки. Вони так цікавлять ся політичними науками й історією, що радо йдуть вечером, після цілоденної тяжкої праці, до битком набитої галї, де слухають відчитів про французьку революцію політичну економію, а навіть про римську історію.

Українські театральні вистави.

Найбільше замітною прикметою української ґрупи є її музикальні здібности і її замилуванє до театральних вистав. В противенстві до американських фармерів українські селяни готові іти кілька миль пішки, щоби бути на аматорськім представленю, яке устроює молодїж в далекім селї. Се зацікавленє вони принесли зі собою до Америки. Тут вони мають зорґанізовані драматичні клюби, хори, а навіть і-товариства для граня опер. Незабаром буде виставлена перед американською авдієнцією у Вашінґтонї популярна українська опера „Запорожець за Дунаєм", яку вже кілька разів виставлювано перед українською публикою в ріжних містах.

Українці бажають, аби їх рідна земля була свобідна від всякої самовладної власти. Як що події зложать ся в сей спосіб, вони зі своїми свобідними сусїдами будуть сильним чинником при формованю Злучених Держав південно-східної Европи. Не зважаючи на се, що в минувшині говорили сторонники Німеччини, Українці не мали ніколи найменьшої симпатії анї до німецьких юнкрів анї до Габсбурґів. Походячи з Росії, північної Угорщини і Галичини, вони ніколи не мали стичности з німецькою машиною і їх політичні антипатії природно були звернені проти ворога, що панував над ними дома. Але тепер, після німецького наїзду на Україну, вони запізнали ся зі значінєм всенімецького „Дранґ нах Остен" (напір на схід) і є одними з найбільше завзятих ворогів кайзера.

По анґлійськи ся статя звучить так:

The Ukrainians of Russia are a race of many contradictions. They are a poor people in a rich country. Although strong and healthy, they have a high death rate. They are artistically inclined, but often illiterate. They have the firmest bellief in popular government, but until recently they were wholly unrepresented in the Rusian parliament. They have a rich and distinctive literature, but the Russian government forbade the use of the Ukrainian language even in the common schools. They are good farmers and gardeners, but they have no soil to till. Before the war they produced one-half of Russia's iron and coal, but it was all owned by foreign capital.

The reason for these inconsistencies is not hard to find. Ukraine has been an appendage of the Russian crown even since the great rebellion of the Ukrainian Cossacks in 1654 and since the partitions of Poland which succeeded it. And since about two months after the treaty of Brest-Litovsk it has been ruled by German generals. As a result, the Ukrainians know the meaning of oppression.

Their Trust in America.

The Ukrainians were among the first of the Slavs in this country to pin their faith to America as the great friend of subject and dependent peoples in Europe. As long ago as 1915 they were sending appeals to President Wilson and to the press in behalf not only of Ukraine, but Poland, Bohemia, Serbia and the other oppressed nationalities. It was natural for the Ukrainians to turn hopefully to this country, because they are absolutely anti-monarchist and very democratic in spirit. Their traditions and their whole history have made them one of the most democratic peoples of eastern Europe. They were the first among the Slavs to rebel against serfdom and to strive for republican institutions.

Until 1917, the Ukrainians were scarcely known to the American people, even by name, although they number 30,000,000 in Russia. About 5,000,000 of their kin (the Ruthenians) have been the subjects of the Habsburgs. More than 4,000,000 are in the province of eastern Galicia, 300,000 are in Bukovina, and about half a milion are in northern Hungary. The Austrian constitution promised the Ruthenians liberty and equality before the law, but to a large degree this was an empty promise. Education in the schools was mostly directed toward the end of denationalizing them. Their local administration was in the hands of a narrow and powerful caste which managed to prevent as many Ruthenians as possible from voting and exclude them from the control of their own affairs. A far-reaching system of electoral corruption and gerrymandering made it impossible for 50 per cent of the population to gain more than 10 per cent of the seats in the legislature. In fact, the Austrian officials have treated the Ruthenians as foreign interlopers. It is because of this that the Ukrainians wish for the dissolution of Austria-Hungary and an organization of its free peoples under their own rule. Such a reorganization will result in uniting the racially allied Ukrainians and Ruthenians.

Immigration to United States.

The oppression in Europe has driven many Ukrainians and Ruthenians to this country. It is said that there are about half a million Ukrainians in the United States, but the exact number cannot be determined, since many of those who came from Austria in earlier days were identified with the Poles, while those from Russia were usually recorded as Russians. However, they sharply differ from both of their Slavic neighbors and constitute a distinct nationality in language, character and political aspirations.

The largest Ukrainian colonies in America are around Boston, Hartford, Conn., New York, Philadelphia, Pittsburgh, the mining towns of Pennsylvania, Buffalo, Cleveland, Detroit, Chicago and Minneapolis. There is a colony of them in the city or Ukraine, North Dakota. Large settlements are to be found in the Canadian northwest, where they retain their own culture and customs to a high degree, and have plenty of good farm land on which to exercise their agricultural skill.

In the United States, the Ukrainians are usually laborers, miners, factory workers, and artisans. They are all eager to learn. They are so interested in political sciences and history that great crowds of them are willing to go, after a hard day of work, to sit in the evening in a packed hall and listen to a lecturer on the French revolution, political economy, or even Roman history.

Theatricals Among Ukrainians.

The most distinct characteristic of the Ukrainian group is its musical gift and its love of theatrical performances. Unlike the American farmers, the Ukrainian peasents would walk miles to attend an amateur play given by the youth of a distant village. This interest they have brought with them to America. Dramatic clubs, choirs and even operatic societies have been organized among them here. A typical Ukrainian popular opera, entitled "The Cossack Beyond the Danube," which has already been given before Ukrainian audiences in a number of cities, is soon to be given before an American audience in Washington.

The desire of the Ukrainians is to see their motherland independent from any arbitrary rule. If events so shape themselves they will be a strong factor in forming, with their free neighbors, a United States of Southeastern Europe. In spite of what has been said in the past by German sympathizers, the Ukrainians have never had the least sympathy for the German Junkers, nor for the Hapsburgs. Coming from Russia, northern Hungary and Galicia, they have never been in contact with the German machine and their political antipathies have naturally centered upon the foe which ruled them at home. But now, since the German invasion of Ukraine, they have become acquainted with the meaning of the Pan-German "Drang nach Osten" and are among the bitterest foes of the kaiser.

Просимо наших читачів передати сю анґлійську статю до прочитаня своїм американським знакомим.

В СПРАВІ ЛИСТІВ ДО КРАЮ.

Від дня нашого оголошеня, що Українці в Злучених Державах можуть пересилати листи до своїх родин в старім краю через АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО в Філядельфії за посередництвом Червоного Хреста, ми отримуємо десятки листів денно. Всї листи ми відсилаємо так скоро як нам час позволяє а заразом кождого посилаючого ми повідомляємо що лист зістав відісланий.

В многих листах ми знаходимо залучені гроші на оплату коштів, помимо того що в оголошеню стоїть „безплатно". Всї гроші нам прислані ми звертаємо назад і отсим просимо кождого хто присилає лист до пересилки не залучувати ані гроший ані марків на оплату листа до краю лише 3-центову марку на відповідь.

Отсим також подаємо до відома, що за [illegible] директорів бюра ми внесли просьбу до суду о зміну імя бюра в англійській мові з AMERICAN TRANSATLANTIC BUREAU, INC. на AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC., про що повідомимо з хвилею отримання чартеру. У всіх справах просимо писати на дотеперішне імя бюра: AMERICAN TRANSATLANTIC BUREAU, INC., 1843 So. Conestoga St., Philadelphia, Pa.

З поважанем,

131ч— **А. ПАШУК, голова директорів.**

ДОПИСИ.

З PASSAIC, N. J.

Концерт в Пасейку.

Минувшої неділї (3. падолиста) в Пасейку, Ню Джерзи, відбув ся концерт в честь памяти Тараса Шевченка. Концерт устроєно з нагоди відїзду тамошного пароха, о. Василя Меренкова, на капеляна в американській армії у Франції. Велика саля „Кантерс Авдиторіюм", під ч. 261 Монро улиця була битком переповнена. Можна числити, що на сали було присутних около 700 осіб.

В програму входили мішані і діточі хори під управою о. В Меренкова, а також соля, деклямації і промови.

Вступне слово виголосив о. Василь Меренків, витаючи зібраних в українській та анґлійській мові й оповіщаючи присутним про свій відїзд. Иншу знова промову виголосив пасейський горожанин Джан Келли, який, говорячи кількома словами на тему теперішної війни, сказав, що чує для себе велику честь бути присутним на концерті Українців, які тепер стремлять до повної культурної, політичної й економічної независимости. „Я вірю, — сказав п. Келли — що американська демократія підопре ваші змаганя. Я вірю, що великий борець за демократію, Вудров Вілсон, не забуде підчас мирових нарад упімнути ся за великим, поневоленим доси українським народом".

З останних промовляв о. Ф. Ващишин, гр.-кат. парох з Елізабету, Н. Дж. Його слова відносили ся до Шевченка. Горячі слова; з них чуєш щиру любов, величний патріотизм, пошану для свого народу, для його людий заслужених, для рідної землї. Реферату о. Ф. Ващишина кождий слухав з напруженем, ловив усі слова і гучногрімко оплескував промову референта. О. Ващишин щойно підніс ся з ліжка по тяжкій недузї, але по виголошенім рефераті не можна сказати, що він упав на дусі. Противно — слова, виголошені з сильним темпераментом, сьвідчать про його сильну енергію і запал, чого всї присутні на сали певно желали і на дальше о. Ващишинови.

Вокальні точки програми, під диріґентурою о. Василя Меренкова, випали загально добре. Замітити тут можна лише про недомаганя хору: тенори й баси були добрі, сопрани заслабі, а альти заголосні. Та се покриваєть ся трома солями п. І. Палажія, молодого українського артиста-співака, якого присутні нагороджували безперериво грімкими оплесками. — Фортепяновий акомпанїямент виповнила панна Джозефін Келли.

Три деклямації, які виголошено, ріжнили ся цїлком одна від другої. Одна деклямація випала, на жаль, дуже нещасливо. Деклямовано заскоро, із занадто піднесеним голосом й із заострим темпераментом. У многих місцях наголоси дуже разили слухачів. В „Тополи" деклямуєть ся один зворот так:
„Пла'вай, пла'вай, лебе'донько,
„По си'ньому мо'рю!
„Рости', рости', топо'лейко,
„Все вго'ру та вго'ру".

Ніколи-слова останної стрічки не наголошуєть ся: Все вго'ру та вгору'. — Деклямація „До Основяненка" випала несогірше, хоч повинна була випасти далеко красше. Не знати властиво, чому дехто з нас так легковажить собі деклямоване. Таж деклямоване, се одинокий спосіб, яким можна передати слухачам розположене души і чуте в даній поезії; тому деклямації треба роздавати людям, які є всилі вивязати ся відповідно зі своєї задачі. Коли ходить о взір деклямованя, то нехай послужить на се деклямація маленької Ольги Тимкевич, дочки покійного Ф. Тимкевича. Вона з таким чутєм, з таким напруженем виголосила Лепкого „В сьвіт за очи", що колиб автор почув її, то в першій хвилї спитав би себе зчудовано: „Хто се деклямує мій твір: я, чи хтоинший?" Зрозумійте, що кождий рух, кожде піднесене голосу, кожде напружене маленька декляматорка надзвичайно живо віддала. І не буде се неправдою, коли скажемо, що маленька Ольга своєю деклямацією вирівнала всї недостачі концерту!

Гість.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць жовтень 1918 р.

ПРИХІД:

Від.	Заплатив	Від.	Заплатив
1.	300.19	55.	26.93
2.	69.83	56.	51.50
3.	40.82	57.	51.74
4.	56.11	58.	42.86
5.	44.33	59.	44.19
6.	24.57	60.	17.35
7.	101.22	61.	56.77
8.	36.87	62.	50.25
9.	75.31	63.	163.85
10.	147.58	64.	29.81
11.	6.48	65.	143.69
12.	107.82	66.	46.22
13.	43.26	67.	77.90
14.	34.49	68.	35.44
15.	42.14	69.	54.58
16.	20.69	70.	184.54
17.	34.32	71.	22.75
18.	68.94	72.	47.85
19.	11.47	73.	17.31
20.	72.24	74.	43.10
21.	17.30	75.	49.65
22.	40.77	76.	160.71
23.	37.28	77.	47.21
24.	34.70	78.	103.27
25.	23.86	79.	13.31
26.	21.88	80.	31.45
27.	66.07	81.	115.99
28.	73.71	82.	16.61
29.	90.47	83.	47.45
30.	19.95	84.	12.85
31.	17.42	85.	30.69
32.	25.70	86.	60.67
33.	23.70	87.	52.66
34.	53.70	88.	11.74
35.	35.20	89.	17.93
36.	30.61	90.	34.28
37.	32.44	91.	120.90
38.	158.38	92.	12.54
39.	39.58	93.	22.17
40.	8.14	94.	37.26
41.	47.91	95.	32.49
42.	52.34	96.	61.88
43.	11.41	97.	11.57
44.	49.13	98.	60.52
45.	86.28	99.	186.60
46.	32.62	100.	15.62
47.	17.44	101.	32.50
48.	46.89	102.	199.53
49.	91.94	103.	83.74
50.	22.59	104.	149.38
51.	27.71	105.	60.62
52.	18.15	106.	132.96
53.	38.70	107.	45.08
54.	45.96	108.	38.17

Від.	Заплатив	Від.	Заплатив
109.	91.94	234.	120.12
110.	27.03	235.	86.75
111.	39.03	237.	96.98
113.	51.62	238.	8.87
114.	46.19	239.	121.48
115.	21.17	240.	16.77
116.	26.88	241.	69.16
117.	67.35	243.	55.27
118.	22.76	244.	19.35
119.	16.54	245.	55.34
120.	40.83	246.	21.92
121.	15.45	247.	141.79
122.	14.01	248.	84.60
123.	22.13	251.	44.61
124.	59.51	254.	60.68
127.	65.01	255.	49.58
128.	25.55	256.	19.20
129.	14.09	258.	21.95
130.	121.28	259.	90.35
131.	11.69	261.	20.02
133.	167.76	262.	17.60
134.	17.62	263.	8.99
135.	25.96	270.	123.30
136.	109.01	273.	24.31
137.	40.12	274.	30.63
138.	21.67	276.	208.12
139.	29.87	277.	30.48
140.	12.24	278.	39.13
141.	59.21	282.	64.54
142.	108.41	283.	43.44
143.	39.20	286.	31.37
144.	40.16	288.	71.09
145.	19.21	290.	21.51
146.	118.24	292.	101.11
147.	135.29	293.	7.25
148.	14.06	295.	77.69
149.	57.63	296.	85.76
150.	16.29	300.	220.35
151.	50.13	301.	77.94
152.	16.90	303.	14.27
153.	22.69	305.	15.00
155.	198.25	308.	53.06
156.	20.43	314.	9.89
157.	10.89	315.	11.85
158.	13.90	316.	100.00
159.	17.01	317.	77.18
160.	71.25	318.	37.86
161.	7.98	320.	18.95
162.	20.18	321.	40.04
163.	10.20	322.	30.69
164.	6.67	323.	22.04
165.	97.32	324.	63.84
168.	115.22	326.	66.71
170.	151.26	330.	81.53
173.	30.09	336.	263.57
174.	47.90	338.	144.37
175.	50.92	339.	56.63
179.	100.91	341.	47.11
180.	15.68	342.	78.26
181.	33.15	344.	14.23
186.	62.26	347.	18.80
191.	82.74	349.	30.69
192.	46.98	350.	54.84
195.	25.82	351.	23.37
198.	25.20	355.	32.16
200.	49.37	357.	16.85
202.	18.05	363.	47.70
203.	38.50	364.	37.10
205.	19.26	365.	49.85
206.	73.76	367.	47.72
209.	105.26	369.	88.00
210.	31.84	370.	84.27
211.	55.68	371.	37.48
213.	154.28	373.	9.68
214.	23.68	379.	54.38
215.	32.81	380.	27.77
217.	182.72	381.	10.62
218.	173.57	384.	99.20
220.	67.71	385.	26.62
221.	176.51	388.	72.35
223.	89.44	391.	28.14
224.	12.33	392.	8.57
225.	107.32	393.	22.99
228.	28.77	396.	46.64
229.	96.07	400.	52.92
230.	78.59	401.	20.58
233.	43.87	402.	11.13

Проценти від морґечів	193.50
Проценти від бондів	500.00
Проценти з банків	414.89
На сплату морґечів	800.00

На річ сирітського фонду по бл. п.:

Ілько Олїйник, від.124	900.00
Гр. Нагребний, від.155	694.93
Гр. Мазуркевич, від 77	697.70
К. Юзефович, від. 370	400.00
Настя Костюк, від. 104	105.00
Тимко Нагребний, від. 168	650.00
Онуф. Пікас, від. 35	500.00
Фр. Цюпа, від. 78	650.00
Іван Дзюбан, від. 239	400.00
Іван Соха, від. 28	500.00
Кар. Варихола, від. 28	250.00
Анна Дячишин	400.00
Разом	23.813.29

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Ф. Мандзій, від. 27	1.000.00
Іван Гудак, від. 102	1.000.00
Мих. Бохна, від. 147	1.000.00
Іл. Олїйник, від. 124	1.500.00
Григ. Нагребний, від. 155	989.86
Катерина Закутинська, від. 83	500.00
Ст. Погорілець, від. 324	100.00
Теод. Нарадка, від. 9	993.22
Мих. Паньків, від. 263	250.00
Стеф. Потоцький, від. 142	500.00
Теод. Костирич, від. 142	1.000.00
Іван Вардига, від. 93	250.00
Мих. Івашків, від. 213	1.000.00
Филип Тимкевич, від. 42	1.000.00
Настя Костюк, від. 104	250.00
Теод. Король, від. 168	1.000.00
Тимко Нагребний, від. 168	1.000.00
Онуф. Пікас, від. 35	1.000.00
Фр. Цюпа, від. 78	1.000.00
Вас. Когутник, від. 28	1.000.00
Фр. Грозьо, від. 29	1.000.00
Ксенька Сушинська, від. 247	50.00
Мих. Месарч, від. 2	1.000.00
Іван Мудрий, від. 2	1.000.00
Іван Дзюбан, від. 239	1.000.00
Іван Соха, від. 28	1.000.00
Кароль Варихола, від. 28	500.00
Стеф. Чопик, від. 160	1.000.00
Ник. Гузар, від. 168	500.00
Анна Дячишин, від. 168	500.00

Запомоги з фонду убогих:

Марія Ющак, від. 104	50.00
Іван Вайнар, від. 235	50.00
Анна Гельнер, від. 83	50.00
Дм. Мандра, від. 170	50.00

Виплати з фонду сирітського:

Теод. Гобляк, від. 195	212.00
Семен Латишевський, від. 233	329.60
Гр. Мута, від. 43	39.76
Ів. Поточняк, від. 229	492.63

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня голов. уряду	325.00
Платня помічника	80.00
„Свобода" за статут	2.154.25
„Свобода" за орґан	1.365.14
Справи правні	380.00
Тайпрайтер	160.00
Засїданє контролї	103.39
Поправки в домі У. Н. Союза	150.00
Видатки адміністраційні	110.07
За бонди четвертої Позички Свободи	2.500.00
Разом	32.484.92

ЗІСТАВЛЕНЄ.

Прихід за місяць жовтень	23.813.29
Готівка з кінцем вересня	153.281.38
Разом	177.094.67
Розхід за місяць жовтень	32.484.92
Готівка з кінцем жовтня	144.609.75

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	144.609.75
Морґечі	68.050.00
Бонди	234.647.00
Реальність	19.500.00
Друкарня	25.000.00
	491.806.75

Стан довжний:

Фонд посмертний	233.099.58
„ резервовий	128.800.68
„ адміністр.	28.383.50
„ убогих	7.343.92
„ народний	5.443.73
„ конвенційний	3.177.68
„ сирітський	85.557.65
	491.806.75

Невиплачених посмертних запомог з кінцем жовтня остає на суму $79.832.76.

К. Кирчів, гол. предс.;
В. Левчик, гол. касієр;
С. Ядловський, г. фін. секр.

О. М.

ОЙ НЕ ГНИ СЯ, НЕ ХИЛИ СЯ.

Ой не гни ся, не хили ся,
Яворонько зелененький;
Не журя ся, не гризи ся,
Козаченьку мій миленький.

Як не хоче твоя мати
Мене звати синовою,
То без шлюбу і без хати
Будем жити зі собою.

А не дасть нам вража сила
І розірве-переможе,
То зеднае нас могила
І тисове злучить ложе.

Ой тисове ложе тое,
Ой тисовее, тисове,
Де судилось нам у двоє
Вести тихії розмови.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

Заходом укр. тов-а „Просьвіта" в Ню Йорку, від. 1. У. Н. Громади відограє драматичний Кружок У. Н. Громади

ПРЕДСТАВЛЕНЄ

„НАЙМИЧКА"

Драма в 5-ох діях, Івана Тобілевича (Карпенко Карий)

В НЕДІЛЮ, 10. ПАДОЛИСТА (Новембра) 1918 в УКР. НАР. ДОМІ, 217-19 Іст 6та ул., Ню Йорк.

Початок о год. 6-тій вечером.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Василь Микитович, 45 літ, хазяїн . . . . п. М. Мелешко
Мелашка, молодиця, його робітниця . . . . п-ні Ю. Мулярчук
Лія, мірошник, його робітник . . . . п. А. Поридо
Панас, парубок, його робітник . . . . п. Й. Вацлавський
Маруся, дівчина . . п-на К. Іваночківна
Пилип, молодий москаль, гусарин . . . . п. І. Безталанний
Аблакат . . . . п. І. Побідинський
Борох, шинкар . . . . п. І. Шаровський
Рухля, його жінка . . п-ні М. Мельник
Янкель, їх син, літ 15 . . . . . . п. Е. Д.
Харитина, сирота, їх наймичка . . . . . . п-на А. Грещуківна

Парубки, дівчата, молодиці й москалі.

Ціна тикетів: І. ряд 75 цнт.; ІІ. ряд 50 цнт.; ІІІ. ряд 35 цнт.

Музика першорядна.

Дорогі родимці!

Під теперішну хвилю не треба нам тілько сидіти в дома й нічого не бачити. Тому просимо прийти на представленє п. з. „Наймичка", а певно що не пожалуєте. Драма се є дуже звязкова і поучаюча, а відограна буде Аматорами Укр. Нар. Громади. Тому просимо не забудьте, а приходіть всі! 132-134

На сім представленю будемо приймати в члени Тов. „Просьвіта" без вступного.

Комітет Укр. Тов. „Просьвіта".

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕМЕЙКА, Н. Й. Бр. св. Юрія, від. 160, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що півфічний мітинг відбудесь ся в неділю, 10. падолиста. Урядники будуть здавати звіти свої піврічної діяльности. Будуть ся приймати нових членів до братства і до У. Н. Союза. Просить ся членів приводити з собою як найбільше своїх знакомих, які мають охоту приступити до нашого братства і до У. Н. Союза. Неприсутний на тім мітінгу член заплатить кару 50 цнт., а прийдеш $1.00. — Я. Притика, предс.; І. Мищь, секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Уряд тов-а ім. М. Шашкевича, від. 94, подає своїм членам до відома, що мітинг відбудеть ся в звичайній салі дня 10. падолиста, о годині 3.30 пополудни. Як членам відомо, вскоди галі позамикані з причини хороби, яка тут панує, але кодить чутка, що мають отворити публичні галі сего тижня. Коли би то була правда, то ми мали би сей мітінг в У. Н. Домі. Уряд подає своїм членам до відома, що коли би ми не мали нагоди відбути мітінгу в У. Н. Домі, то просить ся принести свої вкладки і заразом 25 центів на календар на рік 1919 на адресу касієра: 1960 St. Aubin Ave., Hamtramck. Насамперед требі прийти до У. Н. Дому, а коли би уряду там не було, то тоді йти до касієра. — А. Патра, секр.

КОТСВІЛ, ПА. Місцевий уряд від. 248-го повідомляє своїх членів, що церква зістала отворена, отже запрашаеть ся всіх членів на звичайний мітинг, котрий відбудесь ся в церковній гали при ул. Чарлс, в неділю, 10. падолиста, точно о 10-тій годині перед полуднем. Пригадуєть ся членам, щоби кождий приніс 25 центів на календар на 1919 рік, котрий виєздоді отримає. Просить ся всіх членів, щоби не бракло ні одного, бо буде важна дискусія над долею товариства, або вилю зарпомоги хорих. На сю нездолю вже споділає мати сьвященика, тож запрошуємо всіх парафиян до церкви, а відтак до галі, щоби обговорити свої справи на будуче. — І. Бітінський, предс.; П. Мокрій, кас.; О. Собчак, секр.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. Отсим повідомляєть ся всіх членів товариства „Згода", від. 62, що мітінг відбудесь ся в неділю, дня 10. падолиста, пополудни, в гали МкНікол, 62 ул. і Грай Аве. Всі члени мають явити ся на тім мітінгу, бо є дуже важні справи до полагодженя, затримані з попередного місяця задля хороби в цілій Америці. Будуть ся приймати нових членів до товариства і до У. Н. Союза після статута. Буде також збірка на календарі на рік 1919; кождий член має заплатити за календар 25 цнт. При кінці буде вибір кандидатів на уряд на рік 1919, а також буде звіт контрольної комісії, щоби на слідуючий місяць новий уряд мїг відібрати всьо в як найточнійшім порядку. — І. Согар, пр.; Ф. Холявський, секр.; К. Кропоницький, кас.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. „Запорожська Січ", від. 388, повідомляє своїх членів, що мітінг відбудесь ся в неділю, 10. падолиста 6. р., о годині 4.30 пополудни, в гали церковній. — Г. Тимчій, секр.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА. Отсим повідомляєть ся всіх членів тов. „Любов", від. 45, що слідуючий мітінг відбудесь ся в неділю, 10. падолиста, о годині 2-гій пополудни, в гали Укр. Ам. Горожан, ч. 822 Н. Франклін ул. Обовязком кождого члена прибути на сей мітінг, бо є богато важних справ до полагодження з минувшого місяця, а також і з сего місяця. — М. Пеленський, секр. фін.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 241, повідомляє своїх членів, що звичайний мітінг відбудеть ся в неділю, 10. падолиста 6. р., о годині 2.30 пополудни, в гали Базара під числом 155 Willard Ave. Просить ся всіх місцевих і позамісцевих членів, аби явили ся на тім мітінгу, бо будуть важні справи до полагодженя. Особливу увагу звертаєть ся позамісцевим членам, аби явили ся і поплатили свої належитости як до У. Н. Союза так і до товариства. — П. Любинецький, предс.; Г. Хомета, секр.; П. Наколінський, кас.

ДО ВСІХ ІНТЕРЕСОВАНИХ.

Я терпів більше як 12 літ на долегливі болі голови, нервовість, болі в хребті і жолудку, мав лихий апетит, ослаблене і запір. Я ходив з трудностію. Я радив ся кількох лікарів, однак здавалось, що вони не були в силі розпізнати мою недугу і не могли помочи мені.

Одного дня я перечитав оголошене д-ра Ганнона і я віддав себе сейчас під його опіку. Без жадної втрати часу від мого заняття, він дав мені поміч за першою візитою і мені поліпшалось. Тепер по 3-місячній опіції я повернув до здоровля. Всі болі устутили. Я можу добре ходити, і коли, передтим я міг заледви дещо їсти, то тепер я маю чудовий апетит і мені все що я зїм смакує. В дійсности мій стан є так змінений, що Ви майже не повірили би що я був хорий.

Я є вельми вдячним сему знаменитому специялістови і складаю радо сю заяву, щоби і другі могли пізнати як много добра він робить для недужих людий.

ПАВЛО КОВАЛИК,
723 Willow Ave., Hoboken, N. J.
Aug. 11, 1918.

Читайте понизше оголошене д-ра Генона.

ВІД ПРОПУКЛИНИ ГИНЕ РІЧНО 7,000 ЛЮДИЙ.

ВОЄННІ ВІСТИ.

(Продовжене зі стор. 1-шої).

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Большевицьке правительство взиває у своїй ноті аліянтів щоби вони визначили час і місце в справі розпочатя переговорів.

Надіють ся наступу міждержавної армії.

ГАГА, 5. падолиста. — Московська „Правда" доносить що савет є загрожений від неприятеля від сторони Чорного моря, бо сподієть ся, що міжнародна армія під командою ґенерала Бертельота розпічне воєнні операції проти Москви і Одеси.

Большевики не хочуть більше платити воєнного відшкодованя.

КОПЕНГАГЕН, 4. падолиста. — Є вісти, що Росія не хоче платити більше воєнне відшкодоване Німеччині, як се доносить телеґрама до „Франкфуртер Цайтунг". Часопись доносить, що російське правительство, яке доси заплатило вже дві рати воєнного відшкодованя, здержало дальшу висилку золота і банкнотів до Німеччини.

В НІМЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on November 6, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Др. Лібкнехт взиває до революції.

АМСТЕРДАМ, 2. падолиста. — „Проч з надіями"—се новий клич, який проголосив др. Карло Лібкнехт, німецький крайний социяліст, котрий сейчас по своїм випущеню на волю розпочав широку аґітацію в цілій Німеччині, взиваючи робітничі кляси до революції після ідей большевиків. Др. Лібкнехт уживає у своїх промовах яко арґументу конечности революції, **що як довго німецькі робітничі кляси будуть мати надію, що війну можна закінчити в якийсь инший спосіб ніж при помочи революції, боротьба за свободу є безнадійна.**

Промовляючи на зборах в Берліні, др. Лібкнехт говорив:

„Пануючі кляси мусить ся змести і правдиве народне правлінє мусить бути установлене. Надійшла хвиля рішаня. Тепер пора на акцію зі сторони робітників, бо вони не мають нічого до страченя, хиба хочуть ратувати своїх ворогів. Революція в Німеччині буде означати остаточний мир".

Відносини в Німеччині пригадують Росію з перед часів революції.

ЛОНДОН, 2. падолиста. — Артун Ренсом у телеґрамі зі Стокгольму до „Дейли Нюс" доносить:

„Я розмовляв з безсторонною особою, яка повернула щойно з Берліна. Вона заявила, що відносини, які тепер панують в Німеччині, є зовсім подібні до тих, котрі панували в Росії перед мартовою революцією.

„Всі кляси є незадоволені. Ліпше образовані кляси є таксамо настроєні, як і робучий нарід. Партія Шайдемана є так здескридитована, що нема надії, аби теперішний німецький коаліційний кабінет удержав ся навіть так довго, як коаліційний кабінет кн. Львова.

„Провідники лівих партий сподіють ся, що в найблизшій будучности вся власть опинить ся в їх руках. Ціни поживи пішли незвичайно в гору і положене біднійших кляс стало розпучливе. Дезерція з армії прибирає тісамі розміри, що й в російській армії минувшого року.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

В Ню Йорку інфлюенца слабне в Рочестер змагає ся.

Всякі признаки вказують, що інфлюенца в Ню Йорку тратить силу. Комісія здоровля позволила на отворенє всіх театрів, бюр і склепів, яким обмежено було години. Значить театри, бюра і склепи можуть бути знова відчинені в тих годинах, в яких оперували перед забороною. — Натомісць в горішній части нюйорського стейту, в Рочестер примiром, інфлюенца змагає ся. Рочестерський комісар здоровля зарядив замкнути в місті всі театри і салуни аж до відкликаня.

Позичка аліянтам.

З уділенем нової позички для Бельгії в сумі 9,000.000 долярів бельгійський довг у Злучених Державах дійшов до 80,020.000 долярів. Загальна сума, яку Зл. Держави випозичили своїм союзникам, які є у війні проти Німеччини, виносить нині 7.529,-476.000 долярів.

Ощадність підчас війни.

До 21. жовтня включно міністерство фінансів одержало 801,453.415 долярів і 86 центів з розпродажи воєнно-щадничих марок.

Воєнні кошти Америки.

Урядовий звіт міністерства фінансів виказує, що з кінцем жовтня воєнні кошти Злучених Держав виносили 20.543,471.000 долярів. Кошти за жовтень виносили 1.647,821.000 долярів.

Убийства і самовбийства.

Минувшого понеділка о години 2.30 пополудни на 59 улици і 3-тій евени в Ню Йорку розіграла ся страшна траґедія. 33-лїтна Целія Мельник, зпід ч. 62 Стентон улиці, їдучи елевейтром, вискочила з воза і з 5-лїтним синком упала на долину, забиваючись на місци. Причиною сеї траґедії було скрутне положенє. Вона розвела ся зі своїм мужом. Суд казав жінцї забрати двоє дітий, а чоловік мав давати їй якусь суму свого зарібку на удержанє бувшої жінки і дітий. Тимчасом сума, яку давав їй чоловік на удержанє, не вистарчала на прожиток і тому вона внесла до суду просьбу о підвисшенє запомоги. В суді чоловік заявив, що не може їй більше платити, бо сам не має з чого жити. На тім розправа покінчила ся. Тоді пані Мельник пішла до бюра добродійности, яке находить ся під ч. 124 Іст 59 улиці. Відти вона вийшла дуже огірчена і в кілька хвиль відтак поповнила самовбийство, убиваючи притім також свою дитину. — Ще характеристичнійший випадок лучив ся в Елізабет, Ню Джерзи, де поліція арештувала 19-лїтну Марію Роленд, зпід ч. 420 Тромбол улиці. Її арештовано під закидом, що вона упала враз із маленькою дитиною зі сходів в намірі убити сю дитину. Із сим закидом арештована погодила ся. На початку жовтня б. р. панна Роленд породила дитину в міськім шпитали в Елізабет. Два тижнї тому вона охрестила дитину, даючи їй імя Джордж Віліямс. Вона каже, що се є імя одного актора, з яким вона запізнала ся в Елізабеті, а котрий тепер находить ся в службі при американській воєнній фльоті. Дня 11. жовтня вона, держачи дитину на руках, упала зі сходів. Дитина потерпіла ушкодженє і умерла у шпитали, а її матір арештовано. Тепер панну Марію Роленд будуть судити яко убийницю.

Ґазетний папір під правительственною контролею.

Предсідатель воєнно-промислової комісії заявив, що з днем 1. грудня 1918 року ґазетний папір у Злучених Державах перейде під контролю правительства. З усіх сторін наспіли до комісії скарги, що многі великі видавництва мають аж забогато паперу, підчас коли меньші мусять терпіти задля браку паперу.

Солодощі для жовнірів.

Товариство „Юнґ Менс Крісчен Асошіейшен" висалало в останнім місяци американським жовнірам у Франції 15,000.000 пачок чоколяд, 2,500.000 пачок ґуми і 8,000.000 пачок бішкоптів. Уважають, що чоколяда заступае жовнірови поживу, якої він підчас битви не може дістати.

В кождій українській хаті повинна находитись часопись „Свобода".

ЗАГАЛЬНІ ВІСТИ.

Знищенє Франції.

Вісім міліярдів долярів буде потрібно, щоби відбудувати Францію по війнї. Деякі землі є так знищені, що одинokим, що Французи можуть з ними зробити, є ... „садити на них соснові дерева і чекати сотки лїт". Так заявив Луї Шавільон, французький інжинір, який щойно прибув до Ню Йорку. Він думає також, що деякі околиці є так знищені, що навіть не вартає відбудовувати їх.

Смертність в Парижи.

З Парижа, французької столиці, доносять, що там епідемічна інфлюенца з кождим днем змагає ся. Протягом тижня 23-30. жовтня було 1263 случаї смерти з причини інфлюенци. З померших було 446 мущин і 817 женщин, а 900 з померших було в віці між 20 а 50 роком житя. В тижни попереднім було 880 случаїв смерти на інфлюенцу.

Жаданя Японії.

Бувший японський премієр Окума заявив в артикулї для японської преси, що мирові услівя Японії включають отсї жаданя: 1. — Японія має задержати ґрупу островів Маршал, Каролін і Лядрон. 2. — Японія повинна контролювати Тсінґтав, полудново-морську телеґрафічну лінію і тінанську зелізницю. 3. — Хінська отверта політика має дальше бути такою, як доси. — „Японія — каже бувший премієр — буде попирати домаганя Анґлії, Франції і Америки на західнім фронтї, на Балкані і в Африці, підчас коли справу відшкодовань і будучність Німеччини і Росії повинна порішити конференція". Ґраф Като буде правдоподібно японським представником на мировій конференції.

Напружене між Чіле і Перу.

Між двома полудново-американськими републиками, Чіле і Перу, заносить ся на нове пограничне непорозуминє. Населенє перуанської републики залягає на свое правительство, щоби воно домагало ся від републики Чіле звороту провінцій Такма і Аріка.

Резиґнація польського міністра.

Лондонський „Таймс" (з 8 жовтня) доносить, що польський міністер внутрішних справ, Стецький, зрезиґнував, бо правительство не виконало його домаганя, щоби до кабінету війшли також члени лівих партій.

Присяга польського жовніра.

Польське правительство установило таку присягу для польських жовнірів: — „Присягаю перед Всевишним Богом, що буду льояльно і чесно служити своїй Вітчинї, Польській Державі, і Реґенційній Раді, яка є тимчасовим представництвом будучої независимої власти Польської Держави, що буду слухати наказів моїх зверхників і командантів, виконувати всі прикази і порученя, і заховувати ся так, щоби я міг жити і умерти яко хоробрий польський жовнір".

Полапали наших „гендс ап".

Монтреал має вже і наших „гендс ап" опришків. Оперували вони в околиці Фронтенаку через довший час, та вкінци прийшов час і на них. Остатною особою, яка мала впасти їх жертвою, був один Буковинець, якого завели вони на „бек лайну" і зачали вже його оперувати. Та тут трафились добрі Французи, злапали опришків і віддали їх в руки поліції, яка певно їх всіх вилапає.

Кожда доросла особа повинна пити три лїтри води денно.

ПОЗІР НЮ ЙОРК!

Ґімнастичне Товариство „Січ" запрошує всю українську молодіж та старших на відчит в четвер 7-го листопада (новембра) в гали Укр. Нар. Дому, під числом 217-19 Іст 6-та ул., котрий виголосить тов. М. Дячишин на тему „Січ а українська молодіж". По відчиті забава з танцями.

Пригадуємо, що ґімнастика відбуває ся що понеділка вечером від осьмої години, а кождої середи сходини на вправи товаришок Січовичок.

Товариство Січ.